

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 marca 2022 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący	sędzia (del.) Magdalena Kimel
Protokolant	Justyna Jarzombek

po rozpoznaniu w dniu 9 marca 2022 r. w Gliwicach

sprawy T. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania T. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 24 sierpnia 2021 r. **nr** (...))

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza, iż T. S. nie jest osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą w ramach jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i w związku z tym nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu od 27 lutego 2017 roku.

(-) sędzia del. Magdalena Kimel

sygn. akt VIII U 1354/21

UZASADNIENIE

Decyzją z 24 sierpnia 2021r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że T. S., jako wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu od 27 lutego 2017r. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że decyzją z 13 maja 2021r., stwierdził, iż odwołujący od 27 lutego 2017r. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym jako pracownik (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Zarówno odwołujący, jak i płatnik składek od decyzji tej nie wnieśli odwołań, doprowadzając tym samym do jej uprawomocnienia się. Dalej ZUS podkreślił, że od 27 lutego 2017r. odwołujący posiada 95% udziałów w (...) (...)spółce z ograniczoną odpowiedzialnością i jest jedynym wspólnikiem figurującym w Krajowym Rejestrze Sądowym. Na uzasadnienie swojego stanowiska organ rentowy przytoczył art. 8 ust 6 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 6 ust 1 pkt 5, i art. 13 pkt 4, podnosząc że za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się, między innymi, wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością a obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu

podlegają osoby fizyczne, które są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność, od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszone.

W odwołaniu od decyzji T. S. domagał się jej zmiany poprzez uznanie, że nie jest osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą w formie jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, w związku z czym nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu od 27 lutego 2017r. W uzasadnieniu i w toku procesu podniósł, że J. S., która posiada 5 % udziałów w spółce (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, nie jest wspólnikiem iluzorycznym, aktywnie uczestniczy w działaniach spółki, ma dostęp do środków finansowych, uprawnienia do dysponowania nimi, uczestniczy w podejmowaniu strategicznych decyzji w spółce, prowadzi rozmowy z kontrahentami.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego, podtrzymując dotychczasową argumentację.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

T. S. od roku 2015, jest wspólnikiem i członkiem zarządu (...)spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (wcześniej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością). Początkowo posiadał on 50% udziałów w tej spółce, natomiast pozostałe 50% udziałów należało do M. B.. W roku 2017 M. B. zdecydowała się na odsprzedaż wszystkich posiadanych przez siebie udziałów. W związku z tym 27 lutego 2017r., zawarła ona umowę sprzedaży tych udziałów, jako kupujący w tej umowie zostali wymienieni T. S., który nabył 45 udziałów oraz J. S., która nabyła 5 udziałów.

W konsekwencji zawarcia powyższej umowy, jego udziały wyniosły 95%, zaś J. S. 5%, ogólnej liczby udziałów w spółce. Po zawarciu powyższej umowy doszło też do zmian w zarządzie spółki. Mianowicie odwołujący został prezesem, zaś J. S. członkiem zarządu tej spółki, przy czym każdy z członków zarządu może w imieniu spółki działać samodzielnie.

Przedmiotem działalności spółki (...) w roku 2017 było jeszcze, w głównej mierze, pozyskiwanie klientów dla firm zajmujących się montażem instalacji fotowoltaicznych, w mniejszym zakresie - świadczenie usług księgowych na rzecz podmiotów zewnętrznych. Obecnie praktycznie wyłącznie przedmiotem działalności spółki jest świadczenie usług księgowych.

J. S., będąca z zawodu księgową, jest w głównej mierze odpowiedzialna za obsługę zleceniodawców spółki, w ramach świadczonych przez spółkę usług księgowych. Nadto jako członek zarządu spółki odpowiedzialna jest za sporządzanie dokumentacji księgowej spółki, w tym również sprawozdania finansowe do KRS. Zajmuje się też załatwianiem spraw urzędowych i z bankami. J. S. faktycznie zarządza spółką jako księgowa o wyższych kwalifikacjach niż odwołujący. J. S. zamierza również w najbliższym czasie, odkupić od odwołującego kolejne 15 udziałów w spółce.

T. S. we wcześniejszym okresie zajmował się pozyskiwaniem klientów zamierzających zamontować instalacje fotowoltaiczne. Z kolei obecnie po zmianie profilu działalności spółki, zajmuje się głównie świadczeniem usług księgowych dla klientów korzystających z prostszych form rozliczania się z ZUS i Urzędem Skarbowym. Dodatkowo zajmuje się pozyskiwaniem kolejnych zleceń na świadczenie usług księgowych. W praktyce zajmuje się wprowadzaniem danych z faktur i deklaracji, do systemu komputerowego, a także pozyskiwaniem nowych klientów spółki. Z kolei w sprawach bardziej skomplikowanych, decyzje podejmowała J. S..

Powyższy stan faktyczny, Sąd ustalił w oparciu o akta ZUS, zeznania świadka J. S. (k.28-29), zeznania odwołującego: T. S. (k.29-30), umowy sprzedaży udziałów w spółce i aktualnej listy wspólników (k.24-25).

Sąd dał wiarę zeznaniom świadka, uznając je za spójne, korelujące z zebrany materiał dowodowy, w szczególności z zeznaniami odwołującego oraz dokumentacją złożoną do akt sprawy. Zakres faktycznych czynności wykonywanych przez wspólnika J. S. wynikał nie tylko z zeznań świadka i odwołującego ale również

z przedłożonej dokumentacji.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie jest uzasadnione.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2021r., poz. 423, ze zm.), obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi.

Art. 8 ust. 6 ustawy systemowej stanowi, że za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się między innymi wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej.

Spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do ustalenia czy w spornym okresie od 27 lutego 2017r. spółka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, była spółką dwuosobową, czy też jednoosobową i co się z tym wiąże - czy odwołujący podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym jako wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Zdaniem organu rentowego, fakt, iż J. S. posiada 5 % udziałów spółce (...)spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, świadczy o tym że jest wspólnikiem iluzorycznym, albowiem to odwołujący posiada zdecydowaną większość udziałów w spółce – jest zdaniem organu rentowego wspólnikiem dominującym, a więc faktycznie osobą decyzyjną. Jako wspólnik większościowy ma zasadniczy wpływ na działalność spółki.

Zdaniem Sądu, wyłącznie liczba posiadanych udziałów, nie przesądza o tym czy dany wspólnik jest wspólnikiem iluzorycznym, ale faktyczny udział wspólnika w decydowaniu o sprawach spółki.

Z art. 245 k.s.h. wynika, że uchwały dotyczące działalności spółki zapadają bezwzględną większością głosów.

Zatem każdy udziałowiec posiadający 51 % udziałów może de facto samodzielnie decydować o sprawach spółki, co nie oznacza że udziałowiec posiadający np. 49 % udziałów jest automatycznie udziałowcem iluzorycznym.

Z zebranego materiału dowodowego wynika, że J. S. jako udziałowiec spółki, bierze aktywny udział w sprawach dotyczących bieżącej działalności spółki, zajmuje się sprawami finansowymi spółki, autoryzuje przelewy, reprezentuje spółkę przed urzędami, zarządza spółką, podczas gdy drugi wspólnik – odwołujący, ogranicza się do „pracy” księgowego i pozyskuje nowych klientów.

Odwołujący jako Prezes zarządu nie posiada niczym nieskrępowanej możliwości samodzielnego decydowania o sprawach spółki, bowiem J. S. od roku 2017 jest również członkiem zarządu spółki, zaś każdy z członków zarządu może reprezentować spółkę samodzielnie.

Status prawny odwołującego jako wspólnika nie jest zatem analogiczny jak wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Należy zauważyć, że liczba udziałów posiadanych przez J. S. nie deprecjonuje jej wpływu na sprawy spółki. Przeciwnie jej zaangażowanie w sprawy bieżące związane z funkcjonowaniem spółki jest porównywalne, a nawet większe od zaangażowania odwołującego. To wyłącznie ograniczone możliwości finansowe nie pozwalały jej nabyć większej ilości udziałów. Ponadto w niedługim okresie czasu, zamierza nabyć od odwołującego, kolejne 15% udziałów.

Organ rentowy uzasadniając swoje stanowisko przytoczył orzeczenia Sądu Najwyższego w sprawach I UK 8/11 oraz II UK 295/16. Orzeczenia te dotyczyły zupełnie innego stanu faktycznego, a mianowicie pierwsze z nich odnosi się do sytuacji osoby będącej faktycznym jedynym udziałowcem spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Drugi

natomiast odnosił się do możliwości pozostawiania jedyne (lub niemal jedyne) wspólnika spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w stosunku pracy z tą spółką. Sąd Najwyższy wskazał, że w takim przypadku status wykonawcy pracy (pracownika) zostaje „wchłonięty” przez status właściciela kapitału (pracodawcy). Inaczej mówiąc, tam gdzie status wykonawcy pracy (pracownika) zostaje zdominowany przez właścicielski status wspólnika spółki z o.o., nie może być mowy o zatrudnieniu w ramach stosunku pracy wspólnika, który w takiej sytuacji wykonuje czynności (nawet typowo pracownicze) na rzecz samego siebie (we własnym interesie) i na swoje własne ryzyko produkcyjne, gospodarcze i socjalne. Jedyne wspólnik (lub niemal jedyne) jest od pracodawcy (spółki z o.o.) niezależny ekonomicznie, gdyż – skoro do przesunięcia majątkowego dochodzi w ramach majątku samego wspólnika – nie zachodzi przesłanka odpłatności pracy, a nadto dyktuje mu sposób działania jako zgromadzenie wspólników. W tym kontekście spółkę należy traktować jako jednoosobową nawet wówczas, gdy pracownik jest „niemal jedynym” wspólnikiem spółki.

Mając na uwadze powyższe, Sąd zmienił zaskarżoną decyzję na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., w ten sposób, że stwierdził, że T. S. nie jest osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą w ramach jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...) i w związku z tym nie podlega on obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od 27 lutego 2017r.

(-)Sędzia del. Magdalena Kimel